

07.03.2026

Data wydarzenia: 07.12.2026 - 08.12.2026

Janion. Dalej — W stulecie urodzin uczonej. Zaproszenie do udziału w konferencji

Typ wydarzenia: Call for papers

Miejscowość: Warszawa

Instytut Badań Literackich PAN, Centrum Humanistyki Transgresyjnej Uniwersytetu Gdańskiego i Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, we współpracy z Komitetem Badań o Literaturze PAN oraz Fundacją Marii Janion Odnawianie znaczeń, zapraszają do udziału w ogólnopolskiej konferencji naukowej poświęconej działalności i intelektualnemu dziedzictwu profesor Marii Janion.

Podczas konferencji **chcielibyśmy przyrzeć się fenomenowi Marii Janion**, jej pismom, praktyce dydaktycznej, zaangażowaniu w sprawy publiczne, a także tajemniczej egzystencji dziewiętnastowiecznej uczonej (jak sama o sobie mówiła) w wieku dwudziestym i dwudziestym pierwszym.

Maria Janion wszystkie swoje książki napisała ręcznie, nigdy nie miała komputera, notatki przechowywała w niezliczonych teczkach, piętrzących się w labiryncie jej mieszkania. Jednocześnie wypracowane przez nią kategorie odgrywały i wciąż odgrywają zasadniczą rolę w debatach i sporach naszej współczesności. Fenomen Janion polega na wpisaniu historycznoliterackich badań w szeroko zakrojony projekt emancypacyjny wyrastający z idei wolności, równości i sprawiedliwości. Dlatego właśnie prace uczonej, oprócz tego, że ukształtowały całe pokolenia badaczek i badaczy, budziły zainteresowanie i były dyskutowane również poza obiegiem akademickim. Przyciągała wielu, ludzi o rozmaitych biografiach i rodowodach intelektualnych, także dzięki wyjątkowej otwartości na nowe tematy, na zmiany, na zjawiska dopiero się kształtujące, a jednak wymagające uwagi, przemyślenia, czasem – zajęcia odważnego stanowiska.

Taką uczoną mamy na myśli, tytułując konferencję Janion. Dalej —. Chcielibyśmy postawić pytania dotyczące zarówno historycznego znaczenia dorobku Janion dla przemian polskiej humanistyki, jak i jego aktualności wobec współczesnych przekształceń kultury, wspólnoty i podmiotowości. Interesuje nas namysł nad tym, w jaki sposób myśl Janion może inspirować nowe projekty badawcze, redefiniować narzędzia interpretacyjne oraz otwierać humanistykę na wyzwania przyszłości. Czekamy na propozycje referatów z dyscyplin takich jak literaturoznawstwo,

kulturoznawstwo, historia idei, filozofia, historia, studia nad pamięcią czy badania postzależnościowe. Interesują nas wystąpienia podejmujące dialog z wybranymi tekstami uczzonej oraz prezentacje projektów badawczych inspirowanych jej myślą.

Jako punkt wyjścia proponujemy kilka obszarów tematycznych:

Humanistyka jako poznanie i terapia

Fantazmaty i mity narodowe

Spory o paradygmat romantyczny

Kultura wobec inności

Egzystencja i transgresja Metody Janion (marksizm, hermeneutyka, historia idei, feminizm, psychoanaliza, postkolonializm)

Ale chcemy też pójść dalej —

KOMITET ORGANIZACYJNY

Katarzyna Czeżot, Instytut Badań Literackich PAN

Dorota Siwicka, Instytut Badań Literackich PAN

Michał Kuziak, Wydział Polonistyki UW

Stanisław Rosiek, Centrum Humanistyki Transgresyjnej UG

Kazimiera Szczuka, Fundacja Marii Janion Odnawianie znaczeń

Karina Szyszko, Fundacja Marii Janion Odnawianie znaczeń

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Język konferencji: polski.

Prosimy o nadsyłanie abstraktów (ok. 200-300 słów) wraz z krótką notą biograficzną do 30 kwietnia na adres janion.dalej@gmail.com.

Komitety Organizacyjny zastrzega sobie prawo wyboru referatów. Informację o przyjęciu referatów prześlemy do dnia 15 maja.

Opłata konferencyjna 400 zł (catering, koszty materiałów konferencyjnych).

Uczestniczki i uczestnicy przyjeżdżają na konferencję na koszt własny bądź instytucji, w których pracują. W wypadkach wyjątkowych (np. brak dofinansowania ze strony pracodawcy) organizatorzy konferencji mogą zapewnić darmowy nocleg oraz zwolnić z opłaty konferencyjnej. Prosimy o zaznaczenie w zgłoszeniu, jeśli taka potrzeba istnieje.

Adres: Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa

Data zgłaszania prelegentów: 30.04.2026

Opłata: 400 zł

Słowa kluczowe: Maria Janion, jubileusz, konferencja